

Előfizetési árak:
 Egyszerű 10. —
 Féléves 5. —
 Negyedéves 2.50 —
 Egy hónap 1. —
 Egyes szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 téssel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Pépács, a város-
 hással szemben.
Hirdetések:
 Egy határozott idő-
 tartamra 6 krajár
 az első sorban.

A Debreczeni Kereskedő Társulat.

Debrecen, márczius 5.

(Sz. S.) A közgyűlések eme évadjában, a midőn pénzintézetek, kulturális és jótékonyági egyesületek tevékenységükkel beszámolni sietnek, különös érdeklődést kelt a Debreczeni Kereskedő Társulat beszámolója tiz évi működéséről és városszerte ismeretes alkotásairól.

Érdeklődésünket fölkelte különösen azon körülmény, hogy a jelenlegi Kereskedő Társulat a debreczeni kulturális egyesületek között legrégebbnek mondható és története visszanyulik a mult század elejéig, a mikor nagy pecsétes privilegiumait nyerte. De még inkább kiemelendő, hogy a jelenlegi Társulat a régi tradíciókhoz hű maradt és vezetői ama hagyományhoz hiven önzetlenül fáradoznak alkotásaik fenntartásán és különösen a szakiskoláztatás terén oly fényes eredményeik vannak, melyeket közoktatási kormányunk is a legnagyobb mértékben elismer.

A Társaság keletkezése, rendszeres szervezése összeesik hazánk gazdasági újjászervezésével.

A mikor a török hazánkból kiűzetett, a kurucz és labancz harcok csatazaja elült és a szatmári békével az nyugottabb napok

következtek, a magyar országgyűlés is behatóbban foglalkozott az ország gazdasági életének újjászervezésével.

Ezen általános fölpezsdülés és szervezés hatása alatt készítette el a Nemes Kalmár Társaság is új statutumait, melyeket 1715-ben III. Károly királyunk megerősített.

A régi Társaság iskolája, erkölcsi nevelője volt a kereskedő osztálynak. Nemesak arra ügyelt, hogy tagjai között a béke és szép egyetértés fenntartassék, hanem a sértett félnek elégtételt is szolgáltatott, a mennyiben a bevádoltat megidézte, megdorgálta sőt meg is bírságoolta. Atyailag gondoskodott az inasokról, segédekről, a kereskedő és segéd személyzete közötti jó viszony fenntartásáról.

Az együvé tartozás érzetének, a testületi szellemnek fejlesztése volt egyik főtevékenysége, a szegények gyámolítása, elszegényedett tagjainak segélyezése, jótékony-ság gyakorlása, kulturális intézmények, egyházak támogatása, szegény diákok istápolása mind megannyi nemes cselekedetek, melyekkel a régi társaság méltán büszkélkedhetett.

A haladó korszak megváltoztatja a régi intézményeket, ama jó pátriarchalis viszony, melyből annyi nemes érzés fakadt, kény-

telen volt a modern fölfogásnak helyet engedni. De a Kalmár Társaság jogutóda, Kereskedő Testület, majd jelenlegi Kereskedő Társulat még a változott viszonyok daczára sem szűnt meg, a régi hagyománya szerint arra törekedni, hogy a testületi szellemet ápolja a kereskedői osztályt tömörítse és a magyar kereskedelem számára képzett hazafias nemzedéket neveljen.

Kereskedelmi szakiskolájával megelőzte hazánk valamennyi vidéki városait és azzal, hogy a kereskedelmi szakoktatást magyarrá tette, magát a fővárost is, a hol akkori időben többnyire idegen nyelvű és szellemű magániskolák voltak. Iskoláját gondozta, ápolta, palotát emelt a szakoktatásnak és áldozatkészségével azt a kellő magas színre emelte. Ez méltán a debreczeni kereskedői kar büszkesége.

Nem személyek dicsőségét akarjuk zengeni, a személyek bármily kiválóak csak exponensei azon karnak, testületnek melyből kiváltak. A debreczeni kereskedői kar dicsősége, hogy úgy a multban mint a jelenben mindig voltak oly kiváló férfiai, kik lelkes odaadással, páratlan tevékenységgel és fényes sikerrel intézték a társulat ügyeit.

Kiemeljem-e Szepessy Antal

TÁRCZA.

Vigadozás.

Irta: Ujlaki Antal.

Róbert, mikor elhagyta a kórházat és ismét földet ért a lába, csaknem sirt örömben. Csunya, széles idő volt aznap és tulkönnyű léptekkel ballagott a ezernaszál legény a boltba, amelynek állványai között töltötte el élete java részét. A boltos legények közre fogták és alig győzte viszonzni a kézszeritásokat. Még az öreg könyvvezető is némi bizalmassággal nyújtotta oda két újat és az egész bolt füle hallatára így szólította meg:

— No hát maga nem halt meg Róbert? Csak nem kell lumpolni.

— Soha. Soha. — fogadkozott ünnepelesen Róbert.

És a fölhevüléstől háromféle szín is váltakozott arczán, homlokán, mikor élénk gesztusok között fejtegette:

— Dehogyan lumpolok. Megfogadtam, hogy otthon töltöm az esteim. Tetszik tudni, az ember nagyon sokat tapasztal a kórházban. Az éjjel előtti álmát ne adja el az ember semmiért, főképp ne adja el fiatal korában, a mikor ennek az álomnak még édessége van. Milyen pazar álmaim voltak nekem, éjjel előtt a kórházban. Álmaimban paradicsomban jártam-keltem tündérek között. És milyen más

dolog az, mint virrasztani chantonokban. Fiuk, én nagyon beteg voltam. Beesütemre majd beadtam a kulesot. De megérdemlem. Nagyon butául éltem. Fiuk mi mindnyájan nagyon butául élünk. Azt hisszük a munka öl. És szórakozásokat keresünk. És micsoda szánalmas szórakozásokat.

Zilált a melle míg beszélt, a szeme pedig átmedvedett a megerősítéstől.

De azért, a nagy szavalás után is, nem tudott ellenállni. Lőrincz, az öreg segéd kérésének, hogy ma este menjen el vele a színházba.

— No, no nem kell azért tulozni. Legjobb a közép-ut. A színházba azért elmegyünk. Hogyne menünk. Ma ünnepi est lesz a színházban, új darabot adnak, valami bolondos operettet. Ott lesz az egész város.

A támlásszéken foglaltak helyet, Róbert azt mondta Lőrincznek, olyanformán van, mint a hogy Adám érezhette magát, mikor megízlelte a tilosfa gyümölcsét. Kivánja a szórakozást és mégis fél tőle.

Pirosas arczal, köhécselve, fáradtan ült az öreg segéd mellé, akit a sok boldogság annyira mulattatott, hogy majd megpukkadt nevetésben, vörösre tapsolta a tenyerét és ugyancsak kimulatatta magát a pénzéért.

Felvonás közben beszélgettek. Róbert úgy érezte magát, mintha mélység

fenekén ülne, melyre fényzőn hull a magasból és melyet vidám, gondtalan élet kaczag körül. Mélázó pillanataiban észbe jutott a kórház és elérékenyült. Hm, a kórház. A pokróczok alatt a sok veszendő élet. Van-e, aki reájuk gondol. Az örömkö aranyos felhőjén ugyan ki pillantana szivesen a Nirvána ködébe.

Lőrincz könnyedén érintette a beteg legény vállát.

— No! a portékát nézed. Ott láthatod minden páholyban. Nagyobbára a mi vevőink, a mi ruháink, a mi számláink.

Róbert sorba látcsövezte a páholyokat. Zavart tekintete bajosan különböztette meg az alakokat. Legtöbbnyire a fejdíszről, vagy a ruhaszövegről ismert a vevőikre s ilyenkor szeliden ingatta a fejét.

— Kirukkoltunk ma este, — mondotta halkán. Nézzed a drága moirée eréme csipkediszitést, a sötétkék ruhás hölgyön. Gyönyörűen fest benne. Fizetett már.

— De hogy fizetett.

— Ah, három páholyban is látom a chinée selyem fehér csipkediszit, amit Brüsseltől hozattunk. Ugy látszik jól kelnek. Nézzed milyen jól fest azon a hölgyön, ott a földszinti páholyban. Az a hölgy a legelegansabb.

Lőrincz unottan pödörgette ritkás bajuszát.

érdemeit, elmondjam mit tett Zádor Lajos a társulatért, elsoroljam mindazok neveit, kik az említett két férfi elnöksége alatt az ő legkiválóbb munkásai voltak?

Ismerjük mindnyájan őket tudjuk érdemeiket.

A mult sikerei és eredményei szolgáljanak buzdításul és ösztönzésül a jövő nemzedéknek. A Kereskedő Társaság ujjá szervezése előtt állunk. Tömörüljön mindenki a ki ezen osztályhoz tartozik, a ki a kereskedelem tágas mezején találja foglalkozási terét, mert a kereskedői osztályra még nagy feladatok várnak. Az Európaszerte folyó gazdasági harc szükségessé teszi, hogy azok szervezett, erős phalanxot képezzenek, kiknek ezen harcban a legkiválóbb szerep jut.

Minél többen csatlakoznak annál szélesebbé válik a Társulat működési köre és ha tevékenységét hosszú időre le is kötötte a keresk. akadémia építési ügye, most újabb és újabb fontos és a kereskedői osztályt közletről érdeklő kérdések lépnek előtérbe, melyek helyes és üdvös megoldása épen attól függ, vajjon a kereskedői osztály minden tagja átérzi-e a régi igazságot, hogy „az egyesülésben van az erő.”

Országgyűlés.

Budapest, márczius 4.

Miután Kossuth Ferencnek azon indítványát, hogy az egységes Olaszországot üdvözöljék, leszavazták.

Folytathatják a pénzügyi költségvetés részletei tárgyalását.

Az „első” természetesen Mócsy Antal volt, aki azt panaszolta, hogy a szegény embert nagyon nyomja az adó. Le kellene szállítani. Igen humánus szellemen válaszolt a pénzügyminiszter. Meleg hangon emlékezett meg a kis ember bajairól és megígérte, hogy a hol lehet, segít a bajon. Különben az állami adónál jobban nyomja a kis embert a pótdó.

Meghelyeselték a jóindulatu beszédet, a mely után a részletes viták rendszeres tempójában folydogált tovább apró hullamokkal a tárgyalás. Egy-egy tételnek akad egy-egy szónok, a kinek van valami megjegyzése, kifogása vagy panasza, a mire azután a miniszter ugy válaszol, hogy a választát tudomásul veszi maga a felszólaló honatya is. Így szólalnak fel Bolgár Ferencz, Olay Lajos, — csak Pichler meg nagyobb apparátussal a tüzbe, aki az osztálysorsjáték tételénél hadakozott, azután a részletiv-üzlet hanyatlásán panaszkozott.

A pénzügyminiszter tüstént válaszolt Pichlernek és leszerelte a kölesdi képviselő valamennyi argumentumát olyan alaposan, hogy a lezáfolt Pichler szükségét érezte annak, hogy még egyszer kimagyarázkozzék.

— Mely ezimen kíván szólni? kérdezte az elnök.

— Válaszolni kívánok . . . jelentette Pichler.

— Azt nem lehet, mondotta az elnök.

— Csak két szót! . . . könyörgött Pichler.

— Az a kérdés, milyen ezimen?

— Személyes kérdésben, vagy szavaim magyarázására.

— Tehát melyik vagyot választja a képviselő ur?

— A személyes kérdést.

— Tessék!

El is kezdte Pichler, de a személyéről egy szót se szólt, csak az osztálysorsjátékról beszélt.

— Figyelmeztetem a képviselő urat

— esőngtetett rá az elnök. — hogy ez nem személyes kérdés . . .

Pichler azonban a második figyelmeztetés után se volt hajlandó abbahagyni az osztálysorsjátékot. Nem sokáig tárgyalhatott azonban, mert Szilágyi erőlyesen szólt reá.

— A képviselő urtól megvonom a szót!

A képviselő ur félbehagyta a szót és leült tüstént. — Utánna a pénzügyminiszter válaszolt neki még arra a kérdésére is, amelyet intézni akart hozzá.

Egy csomó tételt szó nélkül fogadtak el; — de már a Rábaszabályozás tételénél teljes egy óra hosszat speechelt Rakovszky sok tüzzel és sok papirrossal.

Zajoson meghelyeselték és mikor Rakovszky István szóra kelet, hogy a „személyes megtámadatás” ezimen reflektáljon, türelmetlen zugás hallatszott. Nem is vette huzamosan igénybe a Ház türelmetlenségét a néppárti honatya és egy pár gyöngye megjegyzés után hamarosan leült.

Szünet következett; utána pedig miniszteri válaszok.

Közvilágításunk.

A közvilágítás ügyében hirdetett pályázatra, mint tudjuk három ajánlat érkezett be. Ezen ajánlatokat a bizottság kiadta véleményezés végett Ábrahám László tisztii főügyésznek, ki a megbízásnak a következőkben felel meg:

Észrevételek

a Debreczen szab. kir. város közvilágítása iránt beadott pályázatok felett.

I.

A magyar vasuti forgalmi részvénytársaság és Siemens és Halske cégnek ajánlatára.

1. Vállalkozók készeknek nyilatkoznak ugyan a mostani légszuszgyár meg-

— Ha akarod tudni, az sem fizetett. Hanem azért a köszönésünket a csarnokban nem fogadta. Sőt szemrehányóan, de részben esdeklően nézett reánk. A tekintetével mintha azt mondta volna: Ne üldözzetek itt is. A férjem majd megfizet, megfizet. . . Csak látnám már.

Róbertnek csaknem eleredt a köny a szeméből.

— Szegény nagyságos asszony. Szegény, olyan előkelő, szép uriaszony. Ugyan ne köszönjünk neki máskor, ne kinozzuk.

Lőrincz fölpattant.

— Mit? Még én buljkáljak a nagyságos hitelezőinktől, csak azért, hogy kimélijem érzékenységüket. Miért nem kimélik ők magukat. Ostoba vagy Róbert, Nézz körül. Micsoda nép ez. Nincs okod, hogy hernyó módra csuszszál közöttük. Emeld fel a fejed és vágd ki a melled. Te tizenkét tizenhárom órát dolgozol napjában, mikor egészséges vagy és ez emberek ugyanannyi időt ütnek agyon hiábavalóságokkal. A félváros koresmában, kávéházban, jourokon és traeszesokon lebzsel. Elkomédiázzák az életüket, hitelben.

— Elrémitesz, Lőrincz. Nem elég nyomort láttam a kórházban . . . Minek kinozol ilyen dolgokkal, Lőrincz. Hiszen te jó ember vagy. Miért haragszol hát?

— En? En nem haragszom. De hogy haragszom. En csak komisz ven boltos legény vagyok. Hm. De látod, mindig kitörök, ha eszembe jut, hogy az emberek nem okulnak az Adám és Eva példáján akiket kikergettek a paradicsomból, mert ottak a tilosfa gyümölcséből.

Es a lesóványodott Róbert felé for-

dult az utolsó szavaknál, melyeket olyan, szemhunyorítással kísért, mintha szemére akarná lobbantani társának eddigi könynyelműségét.

— Lőrincz, ne bánts, ha mondom ne kinoz . . .

— Becsületemre hallgatók. Csak ne fészkelődjél. Hiszen mulatni jötünk ide.

Ismét felgördült a függöny. Valami könnyü keringőt játszott a zenekar. Csábos lejtések között perdült be a finom kicsiny, karesu énekesnő. A közönség főkép a karzati, szinte szétmeredt képpel leste minden mozdulatát, minden hangját.

Az öreg Lőrincz is olvadozott az élvezettől és Róberttel együtt ennyi báj és kedvesség láttára szinte megsemmisülve ültek egymás mellett.

— Isteni! susogta Róbert.

A kis színésznő e pillanatban, éneklés közben hosszú esókra kulesolta az ajkát.

Róbert több izben végigsimitotta lázas homlokát és bódultan remegte:

— Nagyszerű. Nagyszerű.

A kis színésznő ezzel az ajkesuesorítással földrengés szerű tapsvihart idézett elő.

Lőrincz teljes erejéből tapsolt.

Róbertet szintén elragadta az általános lelkesedés áramlata és esz nélkül tapsolt, tombolt. Felejtette betegségét és addig ujjazott, míg bele nem fáradt az alkapezaja és addig tapsolt, míg karjai erőtlennül hulltak alá. Sáppadt arcán gyöngyözött az öröm, mikor odaszólt Lőrinczhez:

— Bolondok vagyunk mi. Milyen ostobáknak tarthat mindnyájunkat az a frizőrnő leánya, a kis primadonna.

Lőrincz, a ki még folyton fanatikus arezczal nézett a színpadra, mámorosan motyogta:

— Angyal. Gyémántba foglalom a számládat! És ugy küldöm el hozzád.

*

Mikorra bevégződött az előadás, Lőrincz csaknem meghízott a gyönyörűségtől, ugy hogy a bundájába is alig tudott beférközni, ellenben Róbertet kimerítette az izgatottság, a melle erősen zihált és a torka égett s alig hogy fölerőszakolta sovány karjaival a bundát, a süteményesbe sietett vizet inni. Ettől aztán odakinn hazáig ugy köhögött, hogy zsebkeendővel kellett leszoritani az ajkát, mert fulladástól félt.

Mikor a közönség kifáradt a színházból az emberek, mint a duzsból ki-repült madarak siettek ki erre, ki arra.

Lőrincz, a higgadt, okos Lőrincz is szeretett volna még valahova betérni egy pohárkára, de a köhögős Róbert nem hallgatott rá, hanem két kezével a zsebkendőtt összefogva száján, sietett előre a ködben. Ugy sietett, mintha csak menteni akarná magát a kísértetektől. Szaladtában láz kerülgette. Azt hitte ördögök futkosnak nyomában, akik föl akarják falni. Gömbölyű, keeses, halottszinű alakok, másrészt, husnélküli, elveteg ördögök. Oldalt-oldalt nézett, mintha el akarná őket hessegetni és idegesen kapkodva vissza a fejét, és csaknem sirt kinjában, olyan hosszú, hosszú volt az ur hazáig.

váltására, de annyiban hiányos ajánlatuk, a mennyiben a légszesz előállításához, tisztításához és a felszereléshez szükséges anyag készleteknek saját számlájukra átvételéről nem emlékeznek meg.

Valószínű azonban, hogy a légszeszgyár megváltása iránti ajánlatukat erre is kiterjesztettnek vették s ez okból e miatt lényeges kifogás alig tehető.

2. Nagyon aggályos azonban ajánlatuknak oly értelemben való fogalmazása, hogy ha bár beleegyeznek is abba, miszerint a kizárólagossági jog tartamát kikötött 25 év letelte után a város másnak adhasson az övékhöz hasonló engedélyt, mind a mellett engedélyüket továbbra is az egész 45 évre — habár kizárólagos jog nélkül — teljes érvényben fentartani óhajtják; — aggályos pedig ezen kikötés azért, mivel ez esetben egy újabb vállalkozó részére bármily rövid tartamu kizárólagossági jog sem lenne adható, mely alatt legalább első befektéseit ammortizálhatná s nagyon természetes, hogy ily módon más vállalkozó nem is pályáznék s a vállalatot korábban elnyert cégek ezen kikötés folytán tulajdonképpen az egész időtartamra szereznék tényleg kizárólagossági jogot, ha mindjárt burkult alakban is. — Tehát a város az egész időtartamra ezen pályázókhoz lenne kötve, s közvilágítását addig más alapon vagy előnyösebb feltételek mellett nem eszközölhetné; annál kevésbé, mert az időközi megváltásra az ennek díjával kikötött súlyos áldozatokra való tekintettel gondolni sem lehetne.

3. Hiányos az ajánlat 3-ik pontja is, mert bár kötelezik magukat pályázók, hogy légszeszgyárt és a villamos telepet mindenkor üzemben tartják és az üzemet a város beleegyezése nélkül be nem szüntethetik, ha csak a légszesz és villamos áram előállítása és szolgáltatása vismajor, háboru vagy népfölkelés által meg nem zavartatnék; de feledek hozzátenni, hogy ezen akadályok megszüntével az üzem az előbbi módon tovább folytatandó.

4. A pályázati feltételekben sehol

sem nyer támpontot azon feltevés, hogy a most még légszeszvilágítással még el nem látott utcák és nyilvános terek jövőben kizárólag villamvilágítással lennének ellátandók; — pályázók ily irányu ajánlata tehát a pályázati feltételekkel és a város intencióival nyilván ellentétben áll. És így pályázók azon kijelentése, miszerint a városnak azonban jogában állandó a vállalkozóktól követelhetni, hogy a nyilvános világításra szolgáló légszesz lángok villamos izzó vagy iv lámpákkal cseréltesse ki, semmi értékkel nem bír, habár azt a pályázók engedmény jellegével ruházzák is fel.

Ajánlatukban pályázók e szerint a most még légszeszvilágítással el nem látott utcák, utak és terek légszeszszel való világítására ajánlatot nem is tesznek.

5. Az ajánlat 8-ik pontjában a megváltás feltételei oly módon vannak tervezve, hogy azok elfogadása esetében a megváltás vagy lehetetlenné vagy értéktelenné tétetné, a vagy a megváltás épen veszedelmet hozhatna a városra.

Azt mondja ugyanis az ajánlat, miszerint a városnak jogában áll a szerződés első 10 évének leteltével és minden további 5—5 üzem év után a légszeszgyárt esővezetékekkel valamint az összes ingatlanokkal, épületekkel és tartozékaival, — valamint a villamos telepet és pedig az egész városban létesített összes villamos vezetéki hálózatot, valamint annak üzeméhez tartozó villamtelepet az e célból vett ingatlanokkal, összes épületekkel, gépekkel stb. vétel útján megszerzeni. — Eltekintve attól, hogy itten nem lehet szó vétel útján való megszerzésről, hanem csak megváltásról, — kifogásolnom kell azt, miszerint nem mondja ezen pályázó azt, — hogy szerződéses összes jogait is megszeresheti tőle a város a megváltás folytán.

Pedig a nélkül a megváltási jog kikötése értékkel nem bír, mivel ezen pályázó maga részére 25 évi kizárólagos jogot követel, s ha ez meg nem váltható: egyáltalában felesleges dolog ezen kizáró-

lagos jogosultság lejártá előtti időben megváltásról beszélni.

Aggályos az is, miszerint a villamos telep megváltásánál a világító testek megváltását nem említi fel, ha csak a stb. alatt ezek is benn nem foglaltatnak.

Azonban legaggályosabb azon feltétel, hogy megváltás esetén a város mindazon szerződési kötelezettségeket, melyeket a társaság az egész időtartamra a fogyasztókkal szemben a légszesz, illetőleg a villamos áram szolgáltatása tekintetében elvállalt, ellenszolgáltatás nélkül átvállalni tartoznék.

Ez veszedelmes kikötés; mert a város hozzájárulása nélkül, a város által nem ismert feltételek mellett kötött szerződések átvállalására való előleges leköltése a városnak nem lenne egyéb, mint ismeretlen veszedelmeknek nekimenni bekötött szemekkel.

Ahhoz is csak feltételesen járulhatna a város, hogy pályázók szerződési jogait egy alapítandó részvénytársaságra ruházzák át; ha t. i. a befizetett részvény alapítke biztosítékot nyújt bármely eshetőségre.

6. Földfeletti vezetésekről pedig a pályázati feltételek értelmében szó sem lehet.

II.

Az egyesült villamosági részvénytársaság (ezelőtt Egger B. és Társa) ajánlatára.

1. Ezen ajánlatban a légszeszgyár és tartozékai megváltásáról nem tétetik említés, s bár pályázó-társaság a bevezetésben kijelenti, hogy a pályázati feltételekben foglalt kötelezettségeket elvállalja, mindamellett szabatoság kedvéért kívánatos, hogy az ily különleges feltétel teljesítése iránti készség önállóan is nyílt kifejezést nyerjen.

2. Az engedély időtartama 45 évben állapítatik meg és pedig az egész időtartamra kizárólagossági joggal; — s a kizárólagossági jognak rövidebb időre kor-

Ellenben Lőrincz duzzadt a jókedvtől és a kapunál, köszönés helyett hátha vágta Róbertet.

— Eredj feküdni szegény fiu. Én is még hazaviszem a bolondos jó kedvetem, minek vinném máshová.

Es elváltak.

A meleg szobában, Róbert órahosszat vívódott a köhögéssel, míg lecsillapodott. Csak most vette észre, hogy bejövet, lábában, földre dobta bundáját és kalapját.

Róka néni a háziasszony behozta a theát s Róbert két findzsával is ivott és egészen megkönnyebbült, de még mindig félt és kérte Rókanét maradjon még kissé a szobájában. Beszélgessenek. A vén asszony örült az alkalomnak, hogy fecseghet. Nincs senkije és oly szenvedélyes fecsegő, hogy a legnagyobb hidegben is elmegy a város végén lakó hason koru vénasszonyhoz, akivel aztán egy folytatában órákon át elbeszélget.

Róka néni az ócska pápaszem két rézfogóját fölkaposolta a fülére, varrni valót tett az ölébe és kivéve, mikor egyetlen fogával elszakította a czérnaszálát, folyton adta a szót.

— Hát bizony beteg volt az ifiur. Tudja már no, . . . nem is mondom. A Szukop leány már azzal is eldicsekedett, hogy koszorut csináltat. A koszoruban csukaszinü rózsá is lesz, mert tetszik tudni csukaszinü a ruhája is annak a drágalatos Szukop kisasszonynak. És azt mondta, hogy az első kocsiába ül. No még csak az kell! — szoltam neki. Én taka ritottam négy esztendeig Róbert ifiurra és mikor meghal, egy idegen üljön az első kocsiába. Miért, mert kétszer leandert ka-

pott a fiatal urtól. Azért akar henezegni a temetésen, mintha bizony . . . no, no . . . Ejnye de sápadt lett egyszerre lelkem, fiam, Róbert, főztek még egy kis theát.

És mivel Róbert intett a fejével ledobta a varni valót és kisietett a konyhába theát főzni.

Róbert csaknem rosszul lett e beszéd alatt. Arcizma folyton remegett, halántékáról csepegett a verejték; ujjaival néhányszor megkoppintotta a homlokát, forró volt és úgy fajt hogy csaknem nyöszörgött.

Nem tudta felejteni a mit a vén asszony fecsegett. Tudta, hogy nehéz beteg volt, félt is a haláltól, de mégsem hitte, hogy közel állott már ahhoz, hogy gyászdalok és ünnepélyes czeremóniák között odadobják a kukacoknak.

Ugy sajgott a szíve, mintha tüvel szurkálták volna arra a gondolatra, hogy nem ül már többé nevetgélve a ezimborái közé. Hát azok a szép leányok akik úgy epedtek érte. Sohse lássa őket. Sohse mulasson velök. Órizze magát a kukacoknak.

Mohón szörpölgötte a forró teát, és újra kért egy findzsával.

Rókané ellenkezett vele.

— Elég lesz már. Ne igyék annyit egyszerre. Feküdjék le.

De Róbert belsőleg fázott, a halál félelem elesigázta lelkét, szabadulni akart a borzongástól, mely egyik másik tagjában lépett föl és kívánta a forró italt. Most már rumot is kért hozzá Rókané nem akart neki adni, de ő felkapta a rumos üveget és töltött a findzsába. Mohón

itta ki. A verejtéket letörölte homlokáról. Felállott. Nem fázott már, sőt kezdett átmelegedni a sok italtól. Már nem érezte a haláltélelmet, mely imént a megtörésig gyávévá tette, bus arca kivilágosodott.

Cigarettát sodort s miközben rágyújtott szinte ittas szemekkel nézett Rókanéra.

— Egyszeriben olyan melegem lett úgy vágyom a friss levegő után.

Rókané összekulesolt kezekkel állott előtte. A szemüveg lecsuszott az orra csucsárra.

— Feküdjék le . . . Feküdjék le.

A boltos legényből is kitért a makaesség.

— Én lefekedni. Hiszen az ember úgy sem tudja meddig viszi. Hallja, a részeg ember kurjantását az utcán. Milyen jó kedve van nyomorultnak. Addig kurjant mig él, majd elhallgat aztán. Az emberek, mind azért igyekeznek jól élni, mert nem tujják meddig élnek.

A feje mámoros lett és kéjes, csodálatos lelkesítő öröm szállotta meg.

Ezt mondván magára öltötte téli bundáját, fejébe csapta a prémezett sapkát és az ajtóhoz lépett. Még tétovázott keze a kilincsen, de az izgalom bacillusai már hatalmukba ejtették. Megnyomta a kilincset és átlépte a küszöböt.

— Róbert ifiur, ne menjen el. Hova megy? Mit akar?

— Élni, néni. Élni.

Becsukta maga után az ajtót és eltűnt az éjszakában.

látogatását csak az engedély időtartamának 45 éven túlra való meghosszabbítása esetében fogadná el.

Ily terhes feltételt a város sora sem fogadhatna el, annál kevésbé, mert a megváltási jog gyakorolhatása is csak 30 év múlva következne be s a követelt nagy áldozatok miatt annak akkor sem vehetné hasznát a város; sőt ha kész lenne a város nagyáldozatok árán is 30 év múlva a megváltásra: ez nem vezethetne sikerre; egyfelől azért, mert pályázó az egész 45 évre kizárólagos jogot követel, s a szerződéses jogok megválthatóságát nem biztosítja; másfelől azért, mert csak a telepeknek tartozékaikkal együtt megválthatóságát engedi meg, de a esőhálózat, vezetékek, világító testek stb. megválthatásáról nincs említés téve az ajánlatban, ezek nélkül pedig a telepek mit sem érnek.

Földfeletti vezetésekről itt sem lehet szó, még ha közforgalmi akadály fel nem merülne is.

III.

„Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára” ajánlatára.

1. A mostani légszuszgyár és tartozékainak megváltására nyíltan kifejezve ezen társaság sem ajánlkozik s itt meg kell elégednünk azon általános kijelentéssel, hogy a társaság a pályázati általános részletes feltételeket ismeri és hogy az azokban foglalt összes feltételek elfogadására késznek nyilatkozik.

2. Ezen társaság 50 évre kéri az engedélyt 25 évi kizárólagossági joggal, de kiköti, hogy ha a 25 évi kizárólagossági jog letelte után a város jobb feltételek mellett szándékoznék másnak hasonló világítási üzletre engedélyt adni ezen jobb feltételeket ő is igénybe vehesse.

Ezen igen határozatlan kikötés is félreértésre vitára adhat alkalmat; sőt ez határozottan veszedelmes is, mert ha szerződésileg biztosítatik már előre azon vállalkozó, kivel a világítási szerződés megkötetik, hogy azon feltételeket melyek mellett a kizárólagosság leteltével a város másnak szándékoznék hasonló világítási üzletre engedélyt adni, — ő is igénybe veheti: az esetben nem is áll szóba senki sem a várossal engedély kiadására céljából és a 25 évben contemplant kizárólagosság tulajdonképen az egész tartama idejére érvényesül s a város jogai ki lesznek játszva.

A megválthatást is csak a 25-ik évtől kezdve biztosítani a város részére, — de itt sem mondatik, hogy a megváltás folytán pályázó összes szerződéses jogai megszűnnek, a minnek biztosítása nélkül pedig a megváltási jog illuziózus.

Egyebekben ezen társaság ajánlata legjobban megfelel a pályázati feltételeknek; — természetesen azon értelemben véve, hogy ezen társaság csakis kombinált légszusz és villamos világítást tesz ajánlatot.

Ezen észrevételekben természetesen nem kívántam kiterjeszkedni annak elbírálásába, hogy a három ajánlat közül melyik látszik több előnyt biztosítani a városnak, mivel ez a bizottság feladata, — hanem csak azon aggályos kikötésekre kívántam felhívni a t. bizottság figyelmét, amelyek elfogadás esetében a város érdekeire nézve káros befolyást gyakorolnának.

Nagyon természetes, hogy ha valamelyik ajánlat elfogadhatnék vagy bárki is szerződés kötötték, azokou tul, mik az ajánlatban felhozottak vagy fentebbi észrevételeimben megvilágítottak: még nagyon sok egyéb szerződési feltétel lenne megállapítandó s e részben azoknak kifejtését a maga idejére kívántam fenn tartani.

Még csak azt kívánom megjegyezni, hogy észrevételeimet mind három ajánlatnál szemben egyenlő tárgyilagossággal

kívántam előterjeszteni s remélem, hogy eziránt senki sem táplálhat kétséget.

Kelt Debreczen, 1898. Január 23-án.

Abrahám László,
tisztai főügyész.

Abrahám László t. főügyész ezen jogi véleményéből immár látható, hogy egyes lapok tévesen írták annak idején azt, mintha ő egyik vagy másik pályázó mellett vagy ellen foglalt állást. A főügyész mindent egybevetve pusztán jogi véleményt mond a beérkezett ajánlatok fellett anélkül, hogy akár egyik, akár másik pályázat mellett kardoskodjék.

A Csokonai-körből.

— Választmányi ülés. —

A nemzeti műveltség száz évvel ezelőtt élt érdemes munkásainak emlékét készül Debreczen hálás közönsége ünnepelni az idén. Azokét, akik a muzsák föl-kent bajnokai valának, első uttörői a szárnyát bontogató nemzeti Géniusznak, szóval és tollal hirdető apostolai a mi édes magyar anyanyelvünknek. A Csokonai kör kezdeményezte s hivatásánál fogva a Csokonai-kör vezet a kegyeletes ünnepségek rendezését. Megjubiláljuk a debreczeni színészet fennállásának századik évfordulóját és díszes márványtáblával jelöljük azt a nevezetes helyet, ahol a magyar népies irodalom egyik legérdemesebb plántálgató munkása Fazekas Mihály, Csokonainak kortársa, testi-lelki barátja élt és meghalt. A kör választmánya tegnapi ülésének ez a két ünnepély képezte legnevezetesebb tárgyát. Az újabb megállapodásokról itt következik a tudósításunk:

Székely Farkas elnökelt az ülésen amelyen megjelentek: Könyves Tóth Kálmán, Diosófi József, Márk Endre, dr. Balkányi Miklós, dr. Bakonyi Samu, Zoltai Lajos.

A színészet száz éves jubileuma.

A városi tanács átiratban értesíti a választmányt, hogy a debreczeni színészet száz éves jubileuma rendezése érdekében hozzá intézett javaslatához általánosságban szíves örömet hozzájárul s a további részletek megállapítása, az ünnepély rendezése végett a Csokonai-kör, a színházi bizottság és a tanács részéről alakítandó vegyes bizottságba a maga kebeléből Komlóssy Arthurt, Roncsik Lajost és Szabó Józsefet küldi ki. A színházi bizottságot Komlóssy Dezső, Zádor Lajos és Riekl Géza képviselik. Komjáthy János színingazgatót szintén behívják a bizottságba. A Csokonai-kör ezen átirat folytán maga részéről Géresi Kálmánt, dr. Kardos Albertet és dr. Benedek Jánost nevezi meg a rendező bizottságba.

Erről, hogy az előkészületek minél előbb megkezdethessenek, az elnökség még ma értesíteni fogja a városi tanácsot.

Emléktábla Fazekas Mihálynak.

Székely Farkas elnök örömmel jelenti ezután, hogy a kereskedelmi és iparbank nagyváradi-utcai bérháza homlokzatára a kör által helyezendő emléktáblát Tóth András szobrászunk már csaknem teljesen elkészítette s itt az ideje, hogy a kör által alakított küldöttség azt meg szemlélje s reá észrevételeit megtegye. Szerinte a tábla megfelel a hozzáfűzött várakozásnak s némi csekély javítással sikerült műnek mondható. A tábla maga fekete márvány, melybe a szöveget aranyozott betűkkel vésték be. A körzete égetett gyurma, barokk modorban s hat relief képet ábrázol. Tóth András ezek közül ötöt Fazekas Mihály Ludas Matyijának 1817-ben megjelent kiadásában látható rajzok után mintázott. A hatodik relief Fazekast és Csokonait ábrázolja, amint a két jó barát a váradi utcái

ház udvarán még néhány évvel ezelőtt is fennállott kerti lugasban poharazgatók.

A bizottság közelebb fogja meg szemlélni az emléktáblát. A leleplezés ünnepélyes formák közt megy végbe, még pedig május havában. Emlékbeszéd tartására Géresi Kálmánt, a kör alelnökét kéri fel: dr. Benedek János ódát ír s a főiskolai kántus Csokonai dalait énekl. Végül az emléktáblát a ház tulajdonosának, a Kereskedelmi és Iparbanknak gondozásába ajánlják.

A szöveg s az ünnepély sorrendjének megállapítására a választmány bizottságot alakított, amelynek tagjai: Könyves Tóth Kálmán, Kardos Albert és Benedek János.

Egyéb ügyek.

A két fontos tárgyon kívül kitérték az évi rendes közgyűlést április 24-re; Márk Endre indítványára pedig átiratban felkéri az ev. ref. presbyteriumot, hogy a nagytemplom építkezése alkalmából megrongált emlékkertet hozassa rendbe.

Végül az elnök egy 1857-ből származó selyemre nyomott szinlapot, amely Dávid Mihály ajándéka s egy 1835-diki s Csokonai síremlékére vonatkozó igen érdekes nyomtatványt mutatott be, amelyet Harmathy Pál ajándékozott a kör ereklye tárának.

Mindkét ajándékért köszönetét fejezte ki a választmány.

NAPI HIREK.

— Az Andaházy Szilágyi Intézet ügyeivel fognak a közeli napokban foglalkozni egyházi és iskolai hatóságaink. Csiky Lajos theologiai tanár, intézeti helyettes gondnok összeállította az intézet teljes múlt évi számadását, melynek felülvizsgálására az egyházkerületi elnökség küldöttséget nevezett ki. F. hó 16-án családi tanácsot hívott össze a helyi gondnok az Andaházy Szilágyi rokonság általa immár teljesen összeállított családi leszármazási tábláinak végleges megállapítása céljából. Másnap f. hó 17-én pedig nagy egyházkerületi küldöttség jön városunkban össze, mely átvizsgálja azon szervezeti szabályzatot, melyet ugyancsak a helyettes gondnok az intézet kormányzata és közvetlen vezetés minél hatásosabb és czélszerűbb módon való megállapítására nézve állított egybe. Nagyon, de nagyon óhajtamánk, ha a fáradságot nem ismerő helyettes gondnok munkája teljes sikert aratna.

— Presbyteri közgyűlés. Az ev. ref. egyház presbyteriuma holnap d. e. 10 órakor ülést tart, melynek fontosabb tárgyai a következők:

A városi tanács f. évi 555. sz. átirata az árvatartó alap kölcsöneit illető iratok átadása tárgyában. A városi tanács f. évi 1859. sz. átirata a felsőbb leányiskolai igazgatótanácsba két tag választása tárgyában. Gazdasági bizottság f. évi 116. sz. végzése a pénztár vizsgálatról tett jelentés felterjesztése tárgyában. Iskolaszék f. évi 84. sz. végzése tanítótestület főjegyző választása tárgyában. Iskolaszék f. évi 91. sz. végzése Simon István s társai tanítók drágasági pótlék adása iránti kérelme tárgyában. Ispotályi vegyes bizottság f. évi 226. sz. végzése az ispotályi temetkezési pénztár számadásának megvizsgálása tárgyában. A megyesi körlelkészesség kérvénye segély iránt.

— Közigazgatási bizottsági ülés. A város közigazgatási bizottsága ma délután ülést tart.

— Teljes tanácsülés. Ma délelőtt gróf Degenfeld József főispán elnöklése mellett teljes tanácsülés volt, melyen a márczius 31-iki közgyűlés tárgyainak előkészítését kezdték meg.

— **V. M. O. Sz.** A vidéki hírlapírók szövetségének helyi választmánya vasárnap hirdetett ülését közbejött akadályok miatt elhalasztja hétfőn délutáni négy órára. A tagokat kérjük, hogy ez időben pontosan jelenjenek meg a Debreczeni Ellenőr szerkesztőségében. **Koncz Ákos**, a V. H. O. Sz. igazgatósági tagja, a helyi választmány elnöke, **Mile Pál**, a helybeli választmány elnöke.

— **Ujházi távozása.** Ujházi Éde, a nemzeti színház kitűnő művésze április 1-étől kezdve nem lép fel többé a Nemzeti Színházban. Bármily hihetetlenül hangzik is e hír, az teljesen megfelel a valóságnak. Az okok, melyek a mestert ez elhatározásra bírta, nem mai eredetűek. Egy intézkedés tette akuttá a dolgot, melylyel a művésznak megállapított személyi pótlékot és egyéb járandóságait beszüntette. Ujházit ez az intézkedés a legérzékenyebben találta s arra az elhatározásra bírta, hogy április 1-étől kezdve, dacára még ez időn túl több évre terjedő szerződésének — *nem fog játszani.*

— **A budapesti diákkongresszusra** főiskolánkból eddigelé kiküldettek: az **Énekhar** képviselőiben Nagy Gyula és Veress Gusztáv, a **Gyorsíró-egylet** képviselőiben Polgár Kálmán, az **Irodalmi Társulat** részéről Bereczky László és Boross Lajos, a **Jogász Önképzőkör** részéről Balogh Béla.

— **A Petőfi-dalkör** tagjai sorába újabbban beléptek: Dr. **Körössy Kálmán** ügyvéd, dr. **Fejér Ferencz** ügyvéd, **Dávidhazy Kálmán** könyvkötő, **Pávay Gyula** p. biztos. A dalkörnek eddigelé van: 8 alapító, 149 rendes és 12 pártoló tagja, mely számok napról-napra szaporodni fognak és megadják az ifjú lelkesedés által létrejött dal-egyesületnek az életképesség legfőbb feltételét. A **márczius 15-ki** ünnepély megnyitó estély műsorozatát a rendezőbizottság tegnap délután tartott ülésében végleg megállapította s azt a következőkben közölhetjük:

1. **Nyitány.** Magyar testvérek zenekara által. 2. **Szózat.** Előadja a dalkör. 3. **Elnöki megnyitó.** Tartja **Komlóssy Arthúr** elnök. 4. **Talpra Magyar, hi a haza!** előadja a dalkör. 5. **Szavalt.** **Medgyesi Piroška** kisasszonytól. 6. **Őseink emléke.** Haber Károlytól; előadja a dalkör. 7. **Alkalmi költemény.** Irta és szavaltja: **Dr. Benedek János**. 8. **Kölcsény Hymnusca.** Előadja a dalkör.

Az ünnepély az „Arany Bika” díszteremben lesz s pont 7 órakor veszi kezdetét. A részletek az ezer példányban nyomtatott meghívókon lesznek feltüntetve. A meghívók a jövő hét folyamán fognak szétküldetni.

— **Pályázat katonai nevelő intézetekbe.** A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben a jövő 1898/99-ik tanévre igen számos közös, továbbá magyar állami és illetve magán alapítványi hely jön üresedésbe. Ezen intézetek: a katonai tiszti árva gyűk nevelő intézete; a katonai al és főreáliskolák; a két katonai akadémia; a katonai tiszti leányok soproni nevelő intézete, amelybe leendő felvétel iránti kérvények benyújtásának végső határideje f. évi Május hó 15-ike és végre a **Hummeri cs. és kir. hadtengerészeti akadémia**, a hová a kérvények ugy nyújtandók be, hogy azok legkésőbb július 31-ig a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályához okvetlenül beérkezzenek. A részletes pályázati felvételek a közép-tanodákhoz illetőleg az elemi iskolákhoz megküldettek; de naponta délelőtt 9 órától 12 óráig a katonai és illetőségi ügyosztálynál is (Hungária-palot II-ik emelet) megtekinthetők. A **Ludovika Akadémiába**, a honvéd főreáliskolába és a honvéd hadapródiskolákba leendő felvételre vonatkozó pályázati hirdetmények még nem érkeztek meg.

— **Sortésvásár.** Amennyiben Debreczen város területén a sertésvész teljesen megszűnt: a polgármester a zárt feloldotta, melynek folytán a sertésvásár a kellő időben megtartatik.

— **Hatvan-utcai gazdaság gyűlése.** A hatvan-utcai gazdaság márczius 13-án, vasárnap délután 3 órakor a városháza kistanácsstermében évi rendes közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők:

1. Választmányi jelentés az 1897-edik évről.
2. Pénziárnoki és számvizsgálói jelentés a múlt 1896. évi pénztári állapotról s annak folytán a pénztárnok és a többi tisztviselők felmentése.
3. Három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása az 1898. évre.
4. Ondódi és újföldi mezőőrök felfogadása az 1898. évre.
5. Esetleges indítványok tárgyalása. Kelt Debreczenben, az 1898. évi febr. hó 19. napján tartott választmányi üléséből.

Tisztelettel

Koszorús Lajos

utczagazdasági elnök.

— **Ezét haju vitézek.** Az öreg honvédek ma vették föl a pénzügyigazgatóság pénztáránál a havi járandóságot. A debreczeni állami adóhivatal területén 198 olyan öreg honvéd van, a ki rászorul a segélyre. Sámson 9, Hadház 17, Csege 10, Egyek 7, Bagos 4, Sáránd 3 és Debreczen 148 öreg honvéddel szerepel.

— **Tudakozódás egy régi író után.**

Szinyczi József bámulatos hangya szorgalommal gyűjti a magyar irodalom híres és kevésbé híres munkásai életére, működésére vonatkozó adatokat. Kutat, kérdőzködik, levelez fáradhatatlanul, hogy a szerkesztésében megjelenő Magyar Írók Élete minél teljesebb legyen. Így most ismét egy rejtély földerítésén buzgólkodik. Egy nyomavesztett régi író életrajzi adatait igyekszik kiegészíteni. E ezélből Szél Farkas kir. táblai tanácselnökhöz levelet intézett, amelyben Kiss József ev. ref. lelkész és 1848/49. százados, emigráns, olasz őrnagy felől, ki 1869. február 17-én érkezett haza Debreczenbe, ahol atyja, rokonai fogadták, — kérdezi, hogy ez a debreczeni származásúnak látszó író hol volt lelkész és mily állásban volt 1887-ig. Mert 1887-ig gyakran irt cikkekét a budapesti lapokba az 1849-diki dolgokról. Azt is tudni szeretné a derék Szinyczi, ir-e még most is Kiss József, vagy egyáltalán él-e? Ha pedig meghalt, hol és mikor halt meg? E levelet azért hozzuk nyilvánosságra, hogy ha valaki felvilágosítást tud adni az emigráns Kiss Józsefről, értesítse Szél Farkas kir. táblai tanácselnök urat.

— **Nyilvános nyugtázás.** A **nőgyógyászati orvosi háza** részére, múlt évi nyereseményükből adakoztak: Közgazdasági bank 20 frt, Alföldi takarékpénztár 10 frt, Takaréks és hitelintézet 5 frt. **Nőgyógyászati részére:** Közgazdasági bank 50 frt, febr. 22-iki alarozos bál gyűjtése: **Perselyben** 2 frt 19 kr., ifj. **Schaf János** 1 frt, **Tápai Mihály** és **T. I.** 50—50 kr., **Halász Izidor** 40 kr., **Kis Miklósné** 30 kr., **Kovács Margit**, **Piros József**, **Tóth András**, **Reiter Sándor** 20—20 kr., **Schmid Lajos**, **Prokai József**, **Konya László**, **Goldstein H.** és **Kalicsky E.** 10—10 kr. Összesen 6 frt 34 kr. **Kies Áronné** 6 frt N. N. és **Liptay Miklósné** 5—5 frt, **Szepessy Antalné** 4 frt, **Koncz Ákosné** 3 frt, **Illéssy Györgyné**, egy ösmeretlen, egy névtelen, N. N. és **Takács Ferenczné** 2—2 frt, **Bochus Istvánné** N. N. és özv. **Hegy Mihályné** 1—1 frt, **Némethy Lajosné** 50 kr., **Ferenczy Róza** 1 kg. bus és 1 tal káposzta. Mely adományokért a jótékony nőgyógyászati névben hála köszönetet mond **Szűcs Kálmán** nőgyógy. pénzt.

— **A Chevra Kadisa tagjaihoz.** A következő sorok közlésére kértünk fel: „Miután a holnap betöltendő Chevra Kadisa szent egylet elnöki állására én is kijelölve lettem, midőn eme újabb meg-tiszteltetésért és bizalomért köszönetet mondok, tisztelettel kérem a Chevra Kadisa tisztelt választó tagtársaimat, hogy az esetleges nekem szánt szavazatokat a többi elnökjelöltekre adni kegyeskedjenek, mivel sokoldalú elfoglaltságom miatt amugy sem viselhetnem továbbra is az elnöki tisztséget. Tisztelettel **Biedermann József.**”

— **A téglási szocializmus.** **Harsányi Gusztáv** vizsgálóbíró tegnap hazaérkezett Tegláról s befejezte a vizsgálatot. Egy embert le is tartóztatott, ki tulajdonképen vezetője volt a hadházi szocialistáknak s a ki izgatta az ottani földművelőket, hogy a postát rombolják szét.

— **A ezuezillista.** Az ély folyamán egy magános férfi a Nagyvárad-utca valamennyi kapuját sorra döngötte. Ennek a mulatozásnak két rendőr vetett véget. A kapu-döngető férfitől felvilágosítás kértvén, így válaszolt:

— Én **Bálint Antal** szocialista, csak azt akartam kijelenteni, hogy nekem nem parancsol senki.

E fölvilágosítás után a derék embert a tömlőcbe vitték, ma pedig illetőségi helyére **Majtényba** tolonczolták.

— **Helyreigazítás a sorozásra vonatkozólag.** Bár a vonatkozó hirdetmények az egész városban el vannak terjesztve, azonban felül a sorozási határnapok a hírlapokban hivatalosan is közzé lettek téve és bár a sorozás alá kerülők közül azok akik feltalálhatók külön is meghivatnak, a f. hó 3-án megjelent lapokban foglalt azon helytelen adatot, hogy a sorozó bizottság működését ápril 21-ig fogja végezni zavarok kikerülése végett szükségesnek látvák kiigazítani s még egyszer közlöm a határnapokat. A sorozó bizottság ápril hó 21-től 26-ig működik. Ápril 21-ikén elő áll az I-ső korosztályból (1877-ben szülöttek) Atól 200 sorszámmal Ápril 22-én az első korosztály hátralevő része vagyis a 201-től 328 sorszámmal bírók és az 1876-ban szülöttek (II-ik korosztály) közül az 1—106 sorszámmal bírók ápril 23-án a második korosztály hátralevő része vagyis a 107—367 sorszámmal bírók ápril 24-én, vasárnap szünet. Ápril 25-én elő áll az egész III-ik korosztály (1875. évben szülöttek), ápril hó 26-án azon idegen illetőségű mind 3 korosztálybeli védkötelesek, kik a helybeli sorozásra megjelenésre idéző jegyet fognak kapni és a törődöttséggel jelentkezett népfölkelők. **Oláh Károly** s k. tanácsnok.

x **Elvesztett vizela kutya** kerestetik, mely him és barna foltos fehér szőrű, nyakán sárga örvön „Kassa” felirással kutya bároza lóg; „Rock” névre hallgat, kisé süket. A megtaláló illő jutalomban részesül **Máriássy Béla** századosnál Németh-utca 1773 szám alatt.

x **A böjgyvilágnak** a tavasz beálltával sok szor gondot okoz, hogy hol szerezzék be a ruhaszükségletét. Mint értesülünk, **Gartner, Helvay és tása**, (Budapest, Szervita-tér 5.) női divatruházába megérkeztek a legdivatosabb szövetek, lyoni selymek, eredeti francia és angol ruhamódellek, szebbnél-szebb kabátok, gallérok, köpenyek. Ezen előkelő czégg ruhákat, konfektiókat, párisi minták után mérték szerint a legszebb kivitelben mérsékelt áron készít, vidéki megrendelésekre pedig kiváló gondot fordít.

x **Mezei egerek** tömeges és biztos kipusztítására legbiztosabb szer a már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban, több községben a legjobb sikerrel használt javított egérméreg labdacsk alakban. (1 holdra 1—2 kiló elegendő. 100 kiló ára 45 frt, 10 kilós csomag ára 5 frt, 5 kilós csomag ára 3 frt.) Megrendelések **Antal Gyula** gyógyszerertárhoz Pécsre intézendők.

x **Heiman és Halmágyi** legnagyobb női felöltők áruházában a **lavaszi újdonságok** dus választékban megérkeztek.

x **Teljes üzletfelelősség** miatt rendkívül alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árak, órák bámulatolósó beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. a. fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órászegény. A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávé- és teás-készletek, mind 13 próbás ezüstből, továbbá valódi svájci órák minden elfogadható áron adnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 személynek való evőkészletek bőrtokban 150 ft és felebb.

x **Megrendő szerencsétlenség** történt a napokban Tordán. Vauvert ur, az ottani cellulosegyár igazgatója — vadászatról hazatérve — a mögötte menő vadásztársa fegyverének véletlen elsülése folytán megsebesített és rövid néhány órával ezután belső elvérzés következtében elhalt, egy fiatal özvegyet és két kis gyermeket hagyván hátra. Vauvert csak 29 éves volt még és gyorsan emelkedő pályáján a legszebb reményekre jogosított. Ebben a megható szerencsétlenségben eszünkön az a körülmény volt képes a családnak némi vigaszt nyújtani, hogy Vauvert biztosítva volt a „Nemzeti” (lásd köszönetnyilvánítást), amely társaság a 30.000 koronát tevő biztosítási összeget haladéknélkül kifizette. Annál a körülménynél fogva, hogy baleset érhet bárkit, legyen az bármilyen foglalkozású, felhívjuk a figyelmet a balesetbiztosítás kétségtelenül üdvös intézményére, illetve a legmegbízhatóbbnak és kulánsnak ösmert „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaságra.

x **A debreczeni izr. hitközség** évekora szombaton, azaz márczius 5-én este 8 órakor a Frohner-szálloda éttermében Purim-előadást rendez, melyre a t. közönséget meghívja. — Belépti díj nincs.

Gyászrovat.

† **Nagy Amália**, a városszerte ismert divatárusnő, akit rokonszenves modoráért általában szerettek, márczius 4-én este fél tizenegy órakor elhunyt. A boldogultat vasárnap délután 3 órakor a Kádas-utca 1840. számú háztól temetik.

† **Erdélyi Gyula** pék hirtelen elhalt. Elhunytá iparos körökben nagy részvétet kelt.

SZÍNHÁZ.

* **Holtomiglan.** A közönség a bérlet-szünet dacára tegnap este szépen megtöltötte a színházat. Ezt azonban nem a darab kedvéért tette, hanem azért, mert már napok óta hirdették, hogy a debreczeni színház egykori kedvelt komikusája Németh József lép fel. Csalódott a közönség, mert Németh nem jött meg a szerepét az utolsó pillanatban nagy önfeláldozással Fenyéri játszotta. Csak este tudatta a fekete tábla, mikor már a színházba gyűlt a közönség, hogy Németh nem játszik. A közönség bosszankodott s egy része vissza is váltotta jegyét. Több figyelmet is táusíthatna az igazgató a közönséggel szemben s bizony már a déli órákban tudathatta volna, hogy Németh nem lép fel. Az igazgatóságnak ez a muzsai eljárása rendkívül visszatetszett a közönség körében. Németh, — mint értesülünk, — már dében értesítette az igazgatót elmaradásáról. Ezt bizonyítja az is, hogy a komikus már tegnapelőtt tudatta az M. H.-val, hogy nem jön Debreczenbe. Ha az M. H. tudta ezt csütörtökön este épen a debreczeni igazgatóság ne veit volna erről tudomást? Ki követett el mulasztást? A komikus vagy az igazgatóság? Fenyéri dacára annak, hogy „beugrott” Gelbgiszter Áron szerepébe pompás s kifogástalan alakítást s

játékot produkált. Szabó Irma amilyen ügyesen játszott, époly szépen s érzéssel énekelte a magyar dalokat, de azért mégis kár az igazgatóságtól, hogy ezt a fiatal színésznőt gyakran elvonja a saját szerepkörétől, mi csak hátrányára szolgál. **Vidor Dezső** mint rendesen ilyen zsánerű szerepekben igen beválik. Még nyíltszínen is kapott tapsot. **Békéssy** nem volt kellően disponálva. **Sziklai** pedig sokszor derült hangulatot szerzett a közönségnek. Az előadás nem a leggördülékenyebb volt, minek leginkább az az oka, hogy azok, kiknek nagyon rövid szerepök volt, még azt sem tanulták meg, úgy hogy jelenésükkör a sugót még a hátsó padokban is meghallották.

* **A jövő hét műsora.** Németh József elmaradt vendégszereplése miatt ma, szombaton Varnay operetteje a Kék asszony kerül színre. Holnap, vasárnap délután leszállított helyárák mellett adják Géczy István népszínművét, a Gyimesi vadvirágot; este a Két tascó premiérje lesz. Hétfőn szintén a Két tascó kerül színre. Kedden Lecouvreur Adrienne, színmű. Szerdán Huszárszerelem, Murai Károly vígjátéka. Sebesi Basset Vilmos hangversenye. Csütörtökön Fatiméza, operett, Kanckonkovot Sebesi Basset Vilmos játssza.

Mulatságok.

Örmesterek bálja. A helyőrség örmesterei ma este tartják bevonulásukat a „Bika” dísztermébe. A figyelmes rendezőség nem tévesztette el szem előtt mindazon teendőket, a miket egy fényes táncvigalom rendezése alkalmával nem szabad figyelmen kívül hagyni. Reménylünk, hogy az ott megjelenő meghívott közönség kellemes szórakozás emlékével távozhat világos virradatokor.

A **halmazsvárosi „Kossuth-emlék-bizottság”** az emlékszóbor költségei fedezésére folyó évi márczius 15-én, a „Polgári olvasó-kör” helyiségében táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenként 40 krajczár. Kezdeté este 7 órakor. A táncvigalmat megelőzőleg az emlékszóbor márczius 15-én délelőtt 10 órakor hazafias ünnepély mellett lelepleztetvén, dében a Polgári olvasó-kör termében közös ebéd lesz, melyen való részvételre a község-házánál, az ev. ref. egyházak tanácstermében és az Olvasó-körökben kitett íveken feliratkozni lehet. A közebed díja 1 ft, mely összeg befizetése a bál belépésre is jogosít. Az emlék-bizottság.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

NYILT-TÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Bécs, 1898. február 22.

A „Nemzeti” Balesetbiztosító-Részvénytársaságnak Budapest.

Tordai cellulosegyárunk igazgatója Vauvert Nils Duchesne ur t. évi február hó 5-én vadászatról visszatérve egy véletlenül elsült serétlővéssé által megöletett.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapesten a tényálladék felvétele után azonnal bekérte a szükséges okmányokat és ezek vételével haladéknélkül kifizette készpénzben a teljes biztosított összeget, azaz 80.000 koronát, miért is készségesen ragadjuk meg az alkalmat a „Nemzeti”-nek gyors és előzékeny eljárásáért teljes elismerésünket kifejezni.

Kiváló tisztelettel

Tordai cellulosegyár
Schoeller és Társa

p. p. Neufeld Károly.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapesten (Erzsébet-körút 13. sz.) biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, úgy mint egyes egyéneket (polgár és katona) gyári és iparvállalati alkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint bárkit, hivatás teljesítése közben vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvből biztosítási feltételek és a legutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt: a „Nemzeti” az „Első magyar általános biztosító”, a „Magyar-francia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és al-ügynöksége az ország bármely helységében.

— Megbízható és ügyes üzletszerzők felvételnek.

Aki Epilepsiában

eskóiban, göresökben és más idegbetegségben szenved, kérjen erről egy füzetet, melyet mindenkinek ingyen és bérmentve küld a Hattyu-gyógyszertár Schwaben-Apothek Frankfurt a. M.

*****
B.-Ujfaluban 170 drb.

Sárréti Népbank részvényei, melyek évente 5—5 ft osztatékot hoznak, kisebb részletekben is eladók.

Értekezhetni: **Diósi Bernátnál**
B.-Ujfaluban.

163—5—1

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és ha óságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskere kedésekben kaphatók.

— A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Óda cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Uj! Uj!
 patkósarok ruga-
 nyos betéttel (Kre-
 hann szabadalom)
Legjobb
patkó-sarok

a vilagon.

Kisoklás, birkás a lovaknál sima földön teljesen ki van zárva. — Ismeretéseket ingyen és bérmentve. Azonkívül nagy választék valódi orosz, angol és amerikai gummicipőkben, ugyint az összes gummiárnk műtudomány, egészségügy és házi-
 használat részére.

Angol-amerikai gummiárnk-aktár
 Krehana és Wydra Bécs I. ker. Herrengasse 2.
 Első és legrégebbi ló-sport különlegességi üzlet.

Idegesség és általában mindon-
Fehérkór féle gyengeség, mely
Vérszegénység szellemi vagy testi túl-
 fáradság által száma-
Idegessé asszony- zott, vagy a mely egy
betegség súlyos betegségnök,
 esonka emészthetőség-
Étvágytalanság nek és hiányos táplál-
Soványosság kézésnak a következ-
 ménye legbiztosabban a
Ideggyengeség „Regeneratio” pilulám
 használásával elhárít-
 tatik.
 (Neurasthenia) **Ára 2 frt.**
 (Mindenütt törv. védve)
Hattyu-gyógyszertár
Schwanen-Apotheke,
Frankfurt a. M.

Nem nagy krach!

hanem solid alapon azon helyzetben vagyok
 következő 56 darabból álló Britannia-ézüst-Gar-
 niturát elképzelni etlen olcsó árért, csak
6.60 frt mindenkinek eladhatni.
 6 drb. legfinomabb Britannia ezüst villát
 6 amerikai Britannia ezüst villát egy drbból,
 6 evőkanalat,
 12 kávékanalat,
 1 levesmerőt,
 1 tejsmerőt,
 2 tojás serleget,
 6 angol kiszolgáló és alsótálcát,
 2 igen hatásos gyertyatartót,
 1 tea szőrt,
 1 legfinomabb Britannia cukorporzórt,
 1 gyümölcs-kés porcellán nyéllel,
 3 villát
 6 Victoria alsótálcát.
56 drb. összesen csak frt 6.60.
 Abban a helyzetben vagyok, hogy mind
 az 56 darabot frt. 6.60 árért eladhatom.
 A Britannia ezüst fehér fém, mely az ezüst
 színt 25 évig megtartja, melyért jótállunk,
 annak bizonyítékul, hogy ezen hirdetés teljes
 igazságon alapszik, adjuk a következő
Nyilvános nyilatkozatot!
 Ha a beküldött Britannia-ézüst-Garnitúra
 nem felel meg a befizetett összeg haladéktal-
 anul visszaküldetik. Aki csak valahogy hasz-
 nát veheti, az rendelje meg ezen gyönyörű
 garnitúrát, mely mint
házassági- és ünnepi ajándék
 kiválóan alkalmas, ép úgy szálloda, vendéglő
 és háztartásoknál.
 Eggyedül kapható
Rix kivitelű áruházában
 a tanfőház-egyesület szállítója stb. bejegyzett
 cég 30 év óta.
Bécs, II/2, Praterstrasse 16.
 Svétkúldés vidékre utánvét mellett, vagy az
 összeg előleges beküldése ellenében.
 Ehes tisztító por 10 kr.
 Valódi csak védjeggyel.
 Számos elismerő levelek
 rendelkezésre állanak.
 Övék! A márciusi hirdetőtől
 44 darab aréneszköz nálunk
 csak 5 frtba kerül, de nem
 ajánljuk.

A Debreczeni Első Takarékpénztár
LII. évi rendes közgyűlését
 1898. márczius hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor
 Debreczenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében (2 ik emelet) tartja.
Tárgysorozat:
 1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1897. üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Határozás e tárgyakban: az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. Igazgatósági indítvány, a felügyelő-bizottság díjazása tárgyában.
 5. Felügyelő-bizottsági 3 rendes tag választása.
 6. Felügyelő-bizottsági 2 póttag választása.
 A mérleg és a nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a folyó 1898. évi márczius hó 14-től fogva, a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.
 Alapszabályaink 26. §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és azavazati joggal birnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1897. december 31-ig bezárolag a részvénykönyvbe bevezetettek.

Kitüntetések:
 Lipcsei szakács
 mű kiállítás 1887.
 I. o. bronzérem.
 Hanoveri szakács
 mű kiállítás 1891.
 ezüst érem.
 Berlin 1878.
 arany érem.
 Pécs általános
 kiállítás 1898.
 legnagyobb kitün-
 tetés állami
 ezüst érem.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomá-
 sára hozni, hogy a **kiváló finom gyártmányu**
Oroszy Dessert Confekt czukorkák
 melyek kitűnőségük folytán ugy Magyarország nagyobb
 városaiban mint külföldön, nevezetesen Berlin, Drezda,
 Manheim, Augsburg, Baden-Baden, stb. városok első
 csemege üzleteibe és czukrászdáiba szállittatnak,
 Debreczenben egyedül
Csanak József ur
 csemege üzletében kapható.
 Teljes tisztelettel **Oroszy Sándor**
 udvari czukrász Pécsott.
SÜTEMÉNY KÜLÖNLEGESSÉGEK.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.
 Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható.
Ajánalom! Hapító bedörzsöléseként alkalmazták köszvénynél, csúznál, fogszaggyógyításnál és megbűtéseknél
 és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-
 Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi
 népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
 üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török
 József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
 több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes
 üveget „Horgony” védjegy és Richter czögjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, csehsz. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

A legfinomabb egészségügyi
párisi-gummiárukat
 ajánl gyógyászati és sebészeti célokra, az
 1866-ik év óta tennálló gummiárú-gyár
Schmeidler J. N.
 cs. és kir. udvari szállító
Bécs, VII. Stiftgasse No. 19.
 Árjegyzék ingyen. Kéldemény titoktartás
 mellett. 1011

Korcsma és kuglizó helyiség megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a közvágóhid balfelőli szomszédságában levő „Katafalva” korcsmámat ujonnan átalakítottam a mai igényeknek megfelelően rendeztem be s főtörök vésem leendő vendégeimet izletes ételekkel és jó italokkal pontosan kiszolgálni. — Folyó hó 6-án azaz vasárnap délután versenykuglizás lesz, mely alkalommal a győztes fél egy díszes fali ingaórával jutalmaztatik meg.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

SZÜCS ANTAL
bormérő.

Wannieck Frigyes és Társa gépgyára, vas és rézöntődéje Brünben (Morvaország).

Ajánlja 1041 52-14

gőztégla és cementtelepek tejes berendezését.

Állandó kiállítás tégla gépekben.

☛ Képes árjegyzék ingyen. ☛

Több mint 900 telep berendezve. Debreczeni Ipar- és kereskedelmi-bank.

1898. november hó 1-től
Piacz-utczai 1829. számú házunknál a főpostával szemben
egy bolthelyiség
kiadó.

Támogassuk a hazai ipart!

Az „Unio” gyár Budapestén

gyártja a legjobb svéd és rózsaszalon gyufát. — Győződjünk meg és vegyünk „pipa” jegyű svéd és rózsaszalon gyufát, a budapesti „UNIO” gyártmányát!

Mellbetegség

ugymint köhögés a légzőszervek mindennemű haruto- betegségeinél, n. m. különben a torok, tüdő, továbbá lélegzetnehézségek, keskenymellűség, asthma, elnyálkásodás, hökhurut, fojtóköh, rekedtség, csiklandozás a torokban — fejlődő tuberculosís a leggyorsabban és legbiztosabban távolíttatnak el a már évek óta legjobb birnévnek örvendő, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott: Szt.-György teával, 1 csomag 50 kr. és a hozzá tartozó szent-György hurut-por 1 dohoz 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. Kevesebb mint két csomag nem küldetik szét.

Eredmény pár nappal a használat után észlelhető.

Csomagolás és szállító levéért 20 krral több fizetendő. A pénz előleges beküldése (postautalványon) megkivántatik. Megrendelések csak egyenesen a szt.-György gyógyszerházból Bécs V/2. Wimmer-gasse 33.

Kérem a hirdetését kivágni és elküldeni.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is fölösleges tehát **santa! olaj** vagy **oopaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főrak ár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., **Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)**

Kapható minden nagyobb gyógyszerházban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerház Budapest.

HOMOKI SZŐLŐTELEPÍTŐKNEK IGEN FONTOS.

A cég 16 év óta fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, mely- nyibe ma már sok nemes és vadonoz csemetét szállít

Horvát-Szlavon ország, Bosznia, Cseh-Morvaország, Galiczia, Bukovina, Etájerország, Alsó- és Felső-Ausztria valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére, Nemesfa-állománya ezáltal 700,000 drb; vadonoz-állománya 10 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelésnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon léte- stül s így az főkén- ta azért, mert mint tudva van a homoktalajból ki- került fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kővecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakódású vagy tul- ságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult Bereczki Máté mezőkovács-házi hírneves telepről valók. **Ugy magadereku, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, őszi-barcocsk, kajszin-barcocsk, cseresznye, meggy, lasponya, bira, dió és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás- sorfák darabja 40-50 kr Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcs- fajokból táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5- 7-10 15 krtól, melyek gazdag gyökérzetüknek fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonozai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökérzetű vadonozok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 35 krtól 19 frut terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15 százalék engedmény. — Levél czim:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája Czepléden.

Tessék árjegyzéket kérni!